

Deň	Čas a miesto	Úmysel
Pondelok 21.2.	Vyšná Rybnica 8.00 - sv. liturgia	
Utorok 22.2.		
Streda 23.2.		
Štvrtok 24.2.		
Piatok 25.2.		
Sobota 26.2.	1. zádušná sobota Vyšná Rybnica 16.00 - sv. liturgia + pan. Vyšné Remety 17.15 - sv. liturgia + pan.	+ za zosnulých + za zosnulých
Nedeľa 27.2.	Mäsopôstna nedeľa Vyšné Remety 9.00 - sv. liturgia Vyšná Rybnica 10.30 - sv. liturgia	* za veriacich z farnosti * Jaroslav

V čase mojej neprítomnosti od 21.2 - 25.2 sa v prípade potreby obráťte na o. Martina Mihalča, Gr. kat. Farský úrad Jasenov. Tel. 6596347 mob. 0911 911 524

Zádušné soboty - prejav našej lásky k zosnulým

Cirkev, ako matka lásky a milosrdenstva, prednáša neustále Pánu Bohu svoje prosby za všetkých ľudí, za živých, i za tých, čo nás už predišli do večného života. Uskutočňuje sa to v samotnom strede Božskej liturgie, v anafore, kedy sa kňaz počas spevu Dôstojne je, v tichosti modlí za všetkých živých i zosnulých. Okrem Božskej liturgie jestvujú v našej byzantskej tradícii aj špeciálne modlitby za zosnulých, akými sú panychída, parastas, či hramoty, kde kňaz spomína na zosnulých.

Spomienka na veriacich, ktorí už nie sú medzi nami, je v našej Cirkvi predpísaná na päť sobôt v roku, ktoré voláme zádušnými sobotami. Prvá je pred mäsopestnou nedeľou, pred samotným Veľkým pôstom, ďalšie tri sú v druhú, tretiu a štvrtú sobotu Veľkého pôstu a posledná sobota za zosnulých je po ukončení veľkonočného obdobia, pred nedeľou Zostúpenia Svätého Ducha.

Prečo sa vlastne modlíme za zosnulých? Čo nás k tomu vedie? V modlitbe vyznania viery sa modlíme, že veríme vo vzkriesenie mŕtvych a v život budúceho veku. Náš Pán, ktorý sám je Vzkriesenie a Život, nám výslovne prisľúbil večný život: „Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.“ (Jn 11,25) Ako hovorí apoštol Pavol, smrť je posledný nepriateľ, ktorá bola definitívne zničená Pánovou smrťou. A za to máme vzdávať vďaky Otcovi, ktorý nám dal víťazstvo skrze svojho Syna Ježiša Krista vo Svätom Duchu. Svätý Pavol vo svojich listoch zdôrazňuje veľmi zmŕtvychvstanie Kristovo, a po ňom aj naše vlastné. V prvom liste Solúnčanom povzbudzuje prvých kresťanov, aby čo sa týka smrti, sa nezarmucovali ako tí, čo nemajú nádej.

Cirkev nás pozýva k spomienke na všetkých zosnulých pre nádej vzkriesenia a večného života. Zádušné soboty sa takto stávajú jedinečnými dňami modlitieb Cirkvi za jej členov, ktorí už odišli do večného života. Aby sme pochopili súvislosť medzi Veľkým pôstom, v ktorom sa väčšina z týchto sobôt nachádza a modlitbou za zosnulých, je potrebné pamätať na to, že kresťanstvo je náboženstvom lásky. Ježiš Kristus nezanechal svojim učeníkom učenie o individuálnej spáse, ale zanechal im nové prikázanie: „Aby

sa milovali navzájom“ a k tomu ešte dodal: „Podľa toho vás budú všetci poznať, že ste mojimi učeníkmi, ak sa budete navzájom milovať.“ Láska je teda základom, môžeme povedať samotným životom Cirkvi, ktorá je slovami svätého Ignáca z Antiochie „jednotou viery a lásky“. Hriech vzniká tam, kde chýba láska a teda je rozdelením, izoláciou a vojnou všetkých proti všetkým.

Nový život, ktorý nám daroval Ježiš Kristus prostredníctvom Cirkvi je predovšetkým životom zmierenia, „zjednotenia tých, ktorí boli rozptýlení“, je obnovením lásky, narušenej hriechom. Ako sa však môžeme vrátiť k Bohu a zmieriť sa s Ním, ak sa my sami nevrátíme k jedinečnému novému prikázaniu lásky? Modlitba za zosnulých je podstatným vyjadrením lásky Cirkvi. Prosíme Boha, aby pamätal na tých, na ktorých si spomíname, pretože ich máme radi. Keď sa za nich modlíme, stretávame sa s nimi v Ježišovi Kristovi, ktorý je Láskou, ktorá je konečným víťazstvom nad hriechom a rozdelením.

U Neho niet rozdielu medzi živými a mŕtvymi, pretože v ňom sú všetci na žive. On je Život a tento Život je svetlom človeka. Keď milujeme Krista, milujeme všetkých tých ktorí sú v ňom, a milujúc všetkých tých, ktorí sú v ňom, milujeme Krista – takýto je zákon Cirkvi a skutočný dôvod, prečo sa modlíme za zosnulých. Je to naša láska v Kristovi, ktorá ich udržuje nažive, pretože ich udržuje v Kristovi, a preto sa veľmi mýlia tí, ktorí považujú modlitby za zosnulých za nepotrebné.

Soboty ako také, sú všeobecne v byzantskej tradícii chápane ako dni, kedy si Cirkev pripomína všetkých, ktorí nás predišli do večnosti bez rozdielu, či sú už svätí alebo ešte nie. Veľkopôstne soboty tento význam ešte viac zvyrazňujú. S výnimkou prvej a piatej soboty, sú ďalšie tri spomienkou na všetkých zosnulých v Pánovi v nádeji na vzkriesenie a večný život. Táto spomienka nás pripravuje a oznamuje nám sobotu vzkriesenia Lazára a veľkú a svätú sobotu Veľkého týždňa.

Modlitba za zosnulých nie je iba dobrým skutkom voči zosnulým, ale je to tiež znovuobjavenie sveta, ktorý zomiera a je mŕtvy. V tomto pozemskom svete sme odsúdení na smrť, rovnako ako je odsúdený samotný svet. V Kristovi však bola smrť zničená zvnútra, stratila, ako hovorí apoštol Pavol svoju bolesť a sama sa stala bránou do života v plnosti. Pre každého z nás sa táto brána do života otvorila pri našom svätom krste, keď sme zomreli starému človeku a obliekli sme si nového. Svätý Pavol hovorí: veď ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu. (Kol 3,3) Ježiš Kristus zároveň oživuje tých, ktorí sú

mŕtvi: pretože „smrti viac niet“. Odklon ľudovej zbožnosti od pravého významu kresťanskej viery urobil smrť čiernou a ponurou. Modlitba za zosnulých nie je zúfalstvom, ba práve naopak.

V jednej zo slôh na večierni v sobotu za zosnulých pred Mäsopôstnou nedeľou spievame: „Kriste, vďaka Tvojmu vzkrieseniu z mŕtvych, smrť už nemá viac moc nad tými, ktorí zomierajú v pokoji. Preto Ťa vrúcne prosíme, daruj tvojim služobníkom odpočinok v tvojich príbytkoch a v Abrahámovom lone. Všetkých tých Bože, ktorí oslavovali Tvoje meno od Adama až podnes, našich otcov, bratov, priateľov a príbuzných, každého človeka, ktorý verne plnil svoju službu a každého, ktorý prišiel k Tebe, urob hodnými Tvojho nebeského kráľovstva.“

Nikde to nie je vyjadrené lepšie, ako vo vzťahu medzi spomienkou za zosnulých a sobotami vo všeobecnosti, či veľkopôstnymi sobotami zvlášť. Kvôli hriechu a zrade sa radostný deň stvorenia sobota, stala dňom smrti, pretože, ako hovorí apoštol Pavol: „stvorenie bolo podrobené márnosti“ a samo sa stalo smrťou. Avšak Kristova smrť obnovuje siedmy deň, robí ho dňom znovu stvorenia, dňom prekonania a zničenia toho, čo umožnilo smrti, aby panovala v tomto svete. A takto konečným zámerom aj Veľkého pôstu je v nás samých obnovenie „dychtivej túžby očakávania zjavenia sa Božích synov“, ktoré je obsahom kresťanskej viery, nádeje a lásky. Ako hovorí svätý Pavol: Lebo v nádeji sme spasení. Ale nádej, ktorú možno vidieť, nie je nádej. Lebo kto dúfa v niečo, čo vidí? Ale ak dúfame v niečo, čo nevidíme, trpezlivo to očakávame.“ Svetlo Lazárovej soboty a radostný pokoj svätej a Veľkej soboty sú tými, ktoré osvetľujú zmysel kresťanskej smrti a našu modlitbu za zosnulých.

Ak budeme v tieto soboty na Božskej liturgii a na panychíde s hramotami už znudení dlhým počúvaním všetkých tých mien, ktoré kňaz bude spomínať, pripomeňme si v tej chvíli, že za každým týmto menom sa skrýva život jedného otca, mamy, brata, či tety a že spoločnou modlitbou za nich im môžeme preukázať našu skutočnú lásku voči nim. Azda aj my raz budeme potrebovať modlitby našich blízkych, keď už nebudeme tu na zemi. Pamätajme preto na to už teraz a vysvetľujme našim deťom, aby sa nezabudli modliť za ich staré mamy či starých otcov, ktorých mali radi. Preto prichádzajme my sami ale privádzajme aj naše deti v tieto zádušné soboty do cerkvi, aby si aj takto osvojili jednu zo základných pravd kresťanskej viery, že život po smrti nekončí, ale pokračuje v inej forme na

veky.